

Corc del Pa (*Stegobium paniceum*)

Corc del tabac (*Lasioderma serricorne*)

Text: © Fernando García del Pino

Fotografies : © Fernando García del Pino

Nom científic
Stegobium paniceum (Corc del pa). Lasioderma serricorne (Corc del tabac)
Ordre
Coleoptera
Família
Anobiidae
Mida
2-3,5 mm

Foto 1

Foto 2

Foto 1: *Stegobium paniceum* ; Foto 2: *Lasioderma serricorne*

Reconeixement

Aquest dos petits coleòpters tenen una mida de 2 a 3,5 mm de llargada i un color marró vermellós. Com anòbids que són, es caracteritzen, perquè el cap no és visible quan es miren des de dalt, ja que és cobert pel pronot (placa dorsal del primer segment del tòrax). (veure foto 4).

El primer aspecte a considerar és no confondre les dues espècies. Per diferenciar-les es poden observar les antenes, mentre *Stegobium paniceum* presenta unes antenes amb els tres últims segments allargats i eixamplats, *Lasioderma serricorne* té unes antenes serrades (veure foto 3). Una altra característica distintiva de les dues espècies, és l'ornamentació dels èlitres, mentre *Stegobium paniceum* presenta una puntuació en fileres longitudinals en els èlitres, *Lasioderma serricorne* no presenta aquesta disposició, sinó té una fina pilositat dispersa homogèniament. (veure foto 4).

Foto 3: Diferències de les antenes

Foto 4: Diferències de les antenes

Les larves de les dues espècies tenen la mateixa forma de C amb els segments toràcics i abdominals de la mateixa amplada, podent arribar a tenir una longitud de 2 a 3 mm. Les dues larves són de color blanc i presenten el seu cos recobert de pilositat. L'única diferència entre les dues larves és que els pèls que recobreixen el seu cos en el cas de *Lasioderma serricorne* són llargs, mentre que els pèls de *Stegobium paniceum* són curts

Per altra banda, aquestes dues espècies es poden confondre amb altres anòbids, com el corc comú dels mobles *Anobium punctatum* (veure fitxa Anobium). Principalment es poden diferenciar pels seus hàbits, ja que ni el corc del pa ni el corc del tabac estan relacionats amb la fusta. Una altra característica diferenciadora és que aquestes dues espècies tenen la base del pronot (placa dorsal del primer segment del tòrax) igual o més ample que els èlitres, mentre que en el corc comú dels mobles és més estreta. *Lasioderma serricorne* també es pot diferenciar, perquè no presenta els èlitres puntejats característics del corc comú dels mobles.

Detecció i seguiment

Aquest dos insectes es poden veure volant per l'interior de les edificacions, principalment prop de les fonts de llum (finestres, bombetes, etc.) ja que són atrets per aquesta.

La detecció i el seguiment es pot realitzar amb feromones, que s'han sintetitzat per a l'atracció d'aquests insectes.

Riscos/problemes per a la salut

Totes dues espècies són molt polífaques i es poden trobar atacant a tota mena de productes emmagatzemats.

El corc del pa (*Stegobium paniceum*), (veure foto 1) generalment ataca productes com el pa, farina, galetes, i condiments com el pebre vermell però també pot atacar molts altres aliments emmagatzemats, així com altres productes com: drogues, cabells, banyes, cuir, i espècimens animals de museu. Aquest insecte també pot atacar el paper (llibres i manuscrits).

El corc del tabac (*Lasioderma serricorne*), (veure foto 2) a més del tabac pot atacar molts altres productes com són: mongetes, cigrons, cacau, cafè, dàtils, fruits secs, arròs, galetes, llevat, farina, llavors, flors seques, l'aliment sec de gossos, pasta d'enquadernar i llibres. També pot atacar materials animals, com peix sec, farina de peix i de carn, cuir, seda i col·leccions d'insectes.

Els danys que provoquen aquestes dues espècies principalment és la contaminació dels productes que ataquen, i quan aquests insectes es troben en un nombre elevat, la seva presència pot ser molt molesta pels ocupants dels locals o els habitatges on apareixen.

Cicle biològic

El corc del pa (*Stegobium paniceum*)

Després de l'aparellament, les femelles d'aquest insecte ponen els ous sobre els materials que serviran d'aliment per a les larves. Els ous eclosionen després de pocs dies i surten unes petites larves que passaran per 4 a 6 estadis larvaris durant un període de 4-5 mesos. Quan la larva completa el seu desenvolupament es transforma en pupa a l'interior d'un capoll de seda que realitza dintre del material que utilitza com aliment. L'estadi de pupa dura de 12 a 18 dies i posteriorment surt l'adult que no s'alimenta.

El cicle complet d'aquest insecte (d'ou a ou) oscil·la entre 60 i 210 dies depenent de la temperatura i la humitat.

El rang de temperatura pel creixement d'aquesta espècie està entre 15° i 37°C i la humitat més baixa per poder-se desenvolupar és del 35%.

Corc del tabac (*Lasioderma serricorne*)

Les femelles d'aquest corc, ponen de 30 a 40 ous sobre els materials dels quals s'alimenten. El període d'incubació d'aquests ous és de 6 a 10 dies. El període larvari és de 30 a 50 dies i passen per 4 a 6 estadis. Quan la larva arriba a completar el seu desenvolupament es transforma en pupa a l'interior d'un capoll que forma amb trossos dels materials dels quals s'estava alimentant. Els adults generalment apareixen en els mesos d'abril-maig, juliol i octubre i viuen de 23 a 28 dies. El cicle complet (d'ou a ou) requereix de 30 a 90 dies i generalment se superposen tres generacions a l'any (maig, juliol i octubre), però si les condicions ambientals són òptimes (temperatura de 30°C i humitat del 75%) poden tenir activitat durant tot l'any i donar lloc fins a sis generacions.

La temperatura mínima per al seu desenvolupament és al voltant de 18°C i la humitat del 25%.

Control

El control d'aquests insectes es basa en la correcta identificació de l'espècie. La metodologia de control és similar per a totes les plagues dels productes emmagatzemats i està dirigida a la localització de les fonts d'infestació i la seva posterior eliminació o tractament.

Mesures correctores i/o preventives

S'haurà d'inspeccionar totes les possibles entrades d'aquests insectes, assegurant-se que l'edifici es troba en condicions adequades per evitar l'accés de les plagues (esclotxes, etc.). Igualment es vigilarà l'entrada de possibles productes contaminats.

Es mantindrà una higiene adequada que eviti la presència de productes que puguin atraure o actuar com a font d'aliment per aquestes espècies.

Els productes susceptibles s'han d'emmagatzemar en contenidors inaccessibles per aquests insectes. A nivell domèstic, tots els productes empaquetats en paper, cartró o

bosses de plàstic, s'hauran de guardar en contenidors hermètics de vidre o plàstic rígid (tipus Tupperware).

S'ha d'emmagatzemar els productes de manera que permetin una bona inspecció dels mateixos.

Ha d'haver-hi una correcta rotació dels productes emmagatzemats, utilitzant primer els més antics.

S'ha de mantenir una bona ventilació del magatzem o local per evitar l'excés d'humitat.

Mesures de control actiu

Control mecànic

Els adults d'aquests coleòpters es poden eliminar mitjançant l'aspiració, o utilitzant trampes adhesives. Igualment la retirada i eliminació dels productes atacats soluciona el problema que generen aquests insectes i evita la contaminació d'altres productes.

Control físic

Donat que els adults són bons voladors i se senten atrets per la llum, la utilització de trampes d'atracció amb llum ultraviolada pot ser un sistema de control adequat. Aquests insectes es poden eliminar, col·locant els productes infestats en un congelador a -18°C durant 4 dies. La temperatura elevada també pot ser útil per matar aquests insectes, per això, s'haurà de col·locar els productes infestats a una temperatura superior a 66°C durant al menys 20 minuts.

Control químic

La utilització de productes biorracionalis com les feromones són una bona opció per al control d'aquests insectes. Les trampes amb feromones poden ajudar a detectar la seva presència abans que es converteixin en un problema (reduint així l'aplicació d'altres productes químics), o poden ser utilitzades per capturar massivament individus, disminuint així les seves poblacions.

L'aplicació de productes químics de baixa persistència (com piretrines o piretroids) aplicats de forma puntual o de forma generalitzada, pot disminuir temporalment la presència d'adults, però no soluciona el problema, ja que la major part de la població (larves) no estarà exposada a l'aplicació d'aquests.